

ЩОДО ВИКОНАННЯ ПЛАНУ-ГРАФІКУ ПЕРШОГО ЕТАПУ ПРИВАТИЗАЦІЇ І УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЮ ВЛАСНІСТЮ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО У РОЗДІЛІ “ПОЛІПШЕННЯ БІЗНЕС-КЛІМАТУ Й ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ” ПРОГРАМИ ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ (ДО КІНЦЯ 2010 РОКУ)

ПРИВАТИЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЮ ВЛАСНІСТЮ - СКЛАДОВІ ПЕРШОГО ЕТАПУ РОЗДІЛУ “ПОЛІПШЕННЯ БІЗНЕС-КЛІМАТУ Й ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ” ПРОГРАМИ (ДО КІНЦЯ 2010 РОКУ)

Закон України від 7 лютого 1991 року № 697-ХІІ “Про власність” було скасовано 2007 року, у зв'язку з прийняттям Цивільного кодексу України. Чинне законодавство називає державною власністю як державні унітарні підприємства, так і корпоративізовані підприємства. У Господарському кодексі України, прийнятому Законом України від 16 січня 2003 року N 436-ІV державним та комунальним унітарним підприємствам присвячена Глава 8. Згідно частини 8 статті 73 Господарського кодексу України, державні унітарні підприємства діють як державні комерційні підприємства (ст. 74-75 ГКУ) або казенні підприємства (ст. 76 ГКУ), які мають статuti. Перетворення казенних підприємств у державні комерційні підприємства, що зобов'язані виконувати державні замовлення, здійснюється на підставі Постанов Кабінету Міністрів України.

Здійснення корпоративних прав держави врегульовується статтями 168-172 Господарського кодексу України, у тому числі щодо прав держави при створенні державних акціонерних товариств та за участю суб'єктів різних форм власності. Декрет Кабінету Міністрів України від 31 грудня 1992 року N 24-92 “Про впорядкування діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, створених за участю державних підприємств” не надає права державним підприємствам бути засновниками або учасниками господарських товариств.

Поділивши за формами всю власність на комунальну, державну і приватну, коли мова йде про приватизацію, мова як правило йде або про неспроможність держави як власника здійснювати управління фінансовою, інвестиційною та операційною діяльністю уже корпоративізованих, але ще не приватизованих підприємств, оскільки фінансування може здійснюватися не лише через власний капітал, через який залучаються грошові кошти, але і через запозичений капітал, або шляхом оформлення векселів в операційній діяльності. Перед управлінцем стоїть вибір між чотирма напрямками розвитку:

1) оформити зворотній перехід в організаційно-правову форму господарювання у вигляді державного унітарного підприємства та кошторисного фінансування шляхом бюджетних асигнувань, якому надано право на зовнішнє фінансування.

2) ефективно управляти фінансовою, операційною та інвестиційною діяльностями державних холдингових компаній, корпоративних підприємств, холдингових компаній та холдингових корпоративних пакетів акцій, зокрема, здійснювати зовнішнє фінансування, шляхом виділення грошових коштів зі спеціального фонду бюджету для участі у додаткових емісіях акцій, що відбуватимуться без розбавлення частки органу державної влади у статутному капіталі колишніх корпоративізованих комунальних унітарних підприємств,

3) визнавати неефективність участі органу державної влади як власника, який не може забезпечити належну рентабельність активів і обміняти весь набір корпоративних прав державного органу на відповідну грошову суму вітчизняного інвестора, а то навіть і іноземного,

4) здавати майно в оренду, згідно Закону України від 10 квітня 1992 року № 2269-ХІІ “Про оренду державного та комунального майна” та статті 115 ГКУ, або цілісні майнові комплекси в концесію, згідно Закону України від 16 липня 1999 року № 997-ХІV “Про концесії”, враховуючи обмеження, встановлені Декретом КМУ від 31 грудня 1992 року N 26-92.

консультанти: Бабанін Олександр, Любич Андрій

На рівні грошових потоків, не враховуючи вартість всього набору прав, можна порівняти чотири стратегії управління державною власністю за кодами доходів бюджету:

- 1) коди 21010200 та 21010300 – поточну вартість запланованої частини прибутку (доходу) комунальних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до бюджету;
- 2) коди 21010500, 21010600, 21010700 та 21010800 – поточну вартість запланованих дивідендів, нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна чи комунальна власність;
- 3) код 204000 – надходження від приватизації державного майна, для яких у плані рахунків бухгалтерського обліку виконання державного та місцевих бюджетів, затверджено Наказом ДКУ від 28.11.2000 N 119, наказом ДКУ введено казначейський рахунок № 3718П, у поєднанні з тим, як використовується фінансування (код 500000 - фінансування за рахунок надходжень від приватизації).
- 4) код 22080000 - плата за оренду цілісних майнових комплексів та іншого державного майна.

Кожен із чотирьох способів управління державною і корпоративною власністю має свої недоліки і переваги:

1) якби не було корпоратизації, майже усі підприємства, як за часів СРСР, залишались би складовою бюджету, а це значить, що в країні б не існувало організованого фондового ринку, не було б створено нормативно-правову базу для господарської діяльності підприємств різних форм власності. Стосовно фінансової діяльності, рахунки №№ 431 “Результат виконання кошторису за загальним фондом” та 432 “Результат виконання кошторису за спеціальним фондом” рахунку № 43 у власному капіталі бюджетних установ є функціональним аналогом субрахункам № 441 “Прибуток нерозподілений” та № 442 “Непокритий збиток” у власному капіталі підприємств і організацій інших форм власності. У Плані рахунків бухгалтерського обліку виконання державного та місцевих бюджетів, затвердженому наказом Державного казначейства України від 28.11.2000 р. субрахунку № 431 бюджетної установи відповідає рахунок № 9111П “Поточні кошторисні призначення за коштами загального фонду державних бюджетів”, а субрахунку № 432 відповідає рахунок № 9112П “Поточні кошторисні призначення за коштами державного фонду державних бюджетів” розділу 91 “Кошторисні призначення” класу 9 “Позабалансовий облік”. Поточні зобов'язання і довгострокові зобов'язання присутні у бухгалтерського обліку бюджетних установ та Порядку застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 10 грудня 1999 р. № 114, тобто бюджетні установи також можуть наращувати запозичений капітал. У засобах масової інформації практично відсутні які-небудь повідомлення щодо зворотніх змін організаційно-правової форми, оскільки недоліком бюджетної організаційно-правової форми є надмірна зарегульованість, наприклад, діють жорсткі штатні нормативи та штатні розписи. Така зарегульованість, можливо, потрібна лише для секторів, що виробляють соціальні чи то комунальні продукти і послуги, або є стратегічно важливими чи складовими національної безпеки.

2) корпоратизовані підприємства (державні акціонерні товариства) уже можуть не бути унітарними, згідно означення, наданого Господарським кодексом України, і надалі поділятися на дочірні, асоційовані та спільні підприємства. А в бюджеті, замість консолідованої звітності, виникає рядок по дивідендах, нарахованих на акції, який за нульової рентабельності активів, також як асиметричності статутного фонду відносно розміру активів, може бути досить незначним, у порівнянні з розміром самих активів. Одночасно, корпоратизовані, але неприватизовані акціонерні товариства, не складають бюджетних кошторисів. Стосунки між бюджетом і корпоратизованими підприємствами стають досить специфічними. З однієї сторони держава, як власник, повинна була б закуповувати товари і послуги саме у цих підприємств, з іншої сторони номінально їй потрібно керуватися чинним законодавством про державні закупівлі, що зобов'язує їх робити стаття 75 Господарського кодексу України. Також держава повинна виділяти зі спеціального фонду бюджету грошові кошти на участь у додаткових емісіях, забезпечуючи зовнішнє фінансування. Дії представників держави, коли останні скликають загальні збори акціонерів, на яких голосують за розбавлення частки держави у статутному капіталі, щоб просигналізувати про необхідність залучення фінансування, не витримують жодної критики, оскільки спеціальна вартість об'єкта оцінки, що враховується до ціни як контрольна надбавка, яку повинен сплатити покупець, зовсім не сплачується. Для залучення фінансування можна

консультанти: Бабанін Олександр, Любич Андрій

було б випустити облігації підприємств і запропонувати міноритарному акціонеру чи власнику блокуючого пакету інвестувати в облігації. У будь-якому разі, наказом ФДМУ від 6 квітня 2006 року № 590 була затверджена типова програма навчання та підвищення кваліфікації фахівців, які здійснюють управління корпоративними правами держави, та посадових осіб господарських товариств.

3) приватизація може бути як визнанням неефективності держави як власника корпоративізованого підприємства, так і свідченням того, що грошова сума, що сплачується стратегічним інвестором в бюджет, перевищує вартість всього набору прав, у тому числі і грошову складову набору прав - поточну вартість платежів, отримуваних від дивідендів. На додаток, цивільно-правові стосунки проведення закупівель за державні кошти після зміни форми власності можуть істотно відрізнятись, також як і весь операційний цикл конвертування грошових коштів. Саме ці підприємства створюють в економіці конкуренцію, відсутність якої не давала можливість вважати економіку України ринковою.

Якщо мова йде про приватизацію стратегічних підприємств іноземними інвесторами, то також постає питання адекватності міжнародної валютної системи, яка може вимірюватися шляхом порівняння міжкrajнних коефіцієнтів грошової маси (в Україні, станом на 01.12.2010 р., становила 574 070 млн. грн.) до номінальних ВВП (в Україні, станом на 01.12.2010 р., становив 1 094 607 млн. грн.), з урахуванням обсяг світових строкових ринків фінансових деривативів, що вимірюється у триліонних євровалютних сумах, становлячи щоденну загрозу стабільності національних економік та всієї фінансової системи світу. Чому Національний банк України, наприклад, не може засновувати на території іноземних країн комерційні банки, симетрично випустити на територію іноземної країни необмежену кількість єврогривень, перебирати контроль над стратегічними підприємствами іноземних країн та впроваджувати національні технології виробництва, при цьому постійно регулюючи іноземні ВВП через гривневі інститути, схожі на євровалютні хедж-фонди, асоційовані з іноземними центробанками? Розпад системи багатосторонніх грошових розрахунків країн РЕВ, підкріпленої Організацією Варшавського Договору, і подальше згорання економік республік колишнього СРСР, виглядає величезною цивілізаційною помилкою, яка до того ж залишила в Україні невирішеним питання розподілу власності колишнього СРСР. Іншим питанням є фінансовий розподіл надходжень від приватизації після продажу простих акцій, шляхом спрямування відсотку отриманої суми на викуп додаткової емісії акцій цих же підприємств.

4) задача цілісних майнових комплексів в оренду, що регулюється Законом України від 10 квітня 1992 року № 2269-ХІІ "Про оренду державного та комунального майна" (початкова назва "Про оренду майна державних підприємств та організацій"). Оскільки чинні закони називають державною власністю як бюджетні установи, так і корпоративізовані підприємства, то норми зазначеного закону повинні поширюватися і на корпоративізовані підприємства. Один перегляд чинного закону виявився недостатнім, щоб знайти статтю, чи завжди обов'язковою є згода Фонду державного майна України, його регіональних відділень і представництв або органів уповноважених місцевими радами для того, щоб державне підприємство було орендодавцем у відношенні до майна.

Оскільки функціонування багатьох підприємств пов'язане з соціальними аспектами, то трудові відносини та соціально-економічні інтереси працівників і власників врегульовані Законом України від 1 липня 1993 року № № 3356-ХІІ "Про колективні договори і угоди". Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 "Виплати працівникам", затверджене Наказом Міністерства фінансів України № 601 від 28 жовтня 2003 року, застосовується до відповідного плану рахунків бухгалтерського обліку.

Розроблення й затвердження галузевих програм реформування й розвитку стратегічних галузей (або зміни до них)

консультанти: Бабанін Олександр, Любич Андрій

- до 30.07.2010 - підготовка законопроекту щодо внесення змін до ст. 5 Закону України "Про управління об'єктами державної власності" з метою надання повноважень КМУ визначення стратегічних галузей

- до 15.08.2010 - Погодження законопроекту з співвиконавцями

- до 30.08.2010 - Подання законопроекту до КМУ

- до 15.09.2010 - Розгляд та схвалення законопроекту КМУ

- до 30.09.2010 - Внесення законопроекту у Верховну Раду

- за необхідністю - супроводження законопроекту у відповідних комітетах ВРУ

- до 30.10.2010 - Підготовка проекту рішення КМУ про затвердження переліку стратегічних галузей на основі чітких критеріїв того, де держава залишає за собою присутність і контроль – * подальші терміни виконання залежать від моменту прийняття змін до ст.5 Закону України "Про управління об'єктами державної власності" з метою надання повноважень КМУ визначення.

- до 15.11.2010 - Розробка проектів галузевих програм (або змін до них) для стратегічних галузей відповідно до Закону України про "Про державні цільові програми" та Порядку прзроблення та виконання державних цільових програм з урахуванням та вимог Програми економічних реформ на 2010-2014 роки.

- до 30.11.2010 - Погодження проектів галузевих програм із ФДМУ

- до 15.12.2010 - Подання проектів галузевих програм до КМУ

- до 30.12.2010 - Затвердження проектів галузевих програм

Стаття 5 Закону України від 21 вересня 2006 року N 185-V "Про управління об'єктами державної власності" визначає повноваження Кабінету Міністрів України у сфері управління об'єктами державної власності. Частина 1 цієї статті визначає, що "Кабінет Міністрів України є суб'єктом управління, що визначає об'єкти управління державної власності, стосовно яких виконує функції з управління, а також об'єкти управління державної власності, повноваження з управління якими передаються іншим суб'єктам управління, визначеним цим Законом". Частина 2 містить 26 пунктів, що визначає відповідні повноваження Кабінету Міністрів України щодо управління об'єктами власності.

Управління державною власністю переважно здійснюється Кабінетом Міністрів України та Фондом державного майна України, який здійснює свою діяльність на підставі Тимчасового положення про Фонд державного майна України, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 7 липня 1992 року № 279/97-ВР.

Регуляторна база для державних цільових програм включає:

- Закон України від 18.03.2004 року № 1621-IV "Про державні цільові програми",

- Постанову КМУ від 31.01.2007 р. № 106 "Про порядок розроблення та виконання державних цільових програм",

- наказ Міністерства економіки України від 31.07.2007 р. № 250 "Про затвердження порядку обліку державних цільових програм".

Відповідним чином, визначені структура та значення розрядів облікового коду державної цільової програми, що для спрямованості (піднапрямів) для економічних та соціальних програм є дев'ятою цифрою коду:

для економічних програм:

1 - паливно-енергетичний комплекс;

2 - промисловий комплекс;

3 - агропромисловий комплекс;

4 - транспорт та зв'язок;

5 - будівництво та житлово-комунальне господарство

для соціальних програм:

консультанти: Бабанін Олександр, Любич Андрій

- 1 - соціальний захист населення;
- 2 - охорона здоров'я;
- 3 – освіта.

А десятою цифрою коду є відповідність програми пріоритетним напрямам інноваційної діяльності згідно із Законом України від 16 січня 2003 року № 433-IV "Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні".

Перегляд критеріїв віднесення об'єктів державної власності до таких, які не підлягають приватизації, і прийняття закону з метою істотного зменшення їх кількості

- Підготовка пропозицій щодо внесення змін до частини другої статті 5 Закону України "Про приватизацію державного майна" виходячи із критерію видів діяльності - *в рамках підготовки законопроекту "Про внесення змін до деяких Законів України з питань приватизації" (див. п.2.1)

- до 30.09.2010 - Підготовка проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації"

- до 30.10.2010 - Погодження законопроекту із зацікавленими органами управління

- до 30.11.2010 - Розгляд та схвалення законопроекту КМУ

- до 15.12.2010 - Внести законопроект в Верховну Раду

Закон України від 04 березня 1992 року № 2163-ХІІ "Про приватизацію державного майна" регулює правові, економічні та організаційні основи приватизації державного майна та майна, що належить Автономній Республіці Крим, з метою створення багатоукладної соціально орієнтованої ринкової економіки України. Також є чинним Закон України від 6 березня 1992 року № 2171-ХІІ "Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію).

Обмеження на проведення приватизації накладене декількома актами:

- Законом України 7 липня 1999 року № 847-ХІV "Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації",

- Законом України від 6 березня 1992 року N 2171-ХІІ "Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)" та

- Декретом Кабінету Міністрів України від 31 грудня 1992 року N 26-92 "Про перелік майнових комплексів державних підприємств, організацій, їх структурних підрозділів основного виробництва, приватизація або передача в оренду яких не допускається", у т.ч. магістральні лінії електропередач та магістральні трубопроводи.

До закону України від 7 липня 1999 року № 847-ХІV "Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації" зміни в 2010-го року не вносилися. Сам же закон містить два додатки (див. Додатки №№ 1-2 до аналізу виконання плану-графіку):

- № 1 - перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації,

- № 2 - перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, але можуть бути корпоративізовані.

Додатки до таблиць містять перелік підприємств, в розбивці за різними органами управління, багато з яких вже було ліквідовано чи реорганізовано, та за областями. Перше, що кидається у вічі – це те, що кількість об'єктів за ЄДРПОУ та загальна кількість наведених у додатках об'єктах дуже часто не співпадають. У таблицях, наведених у додатках, кількість об'єктів у більшості випадків зазначена саме за ЄДРПОУ.

На прикладі бюджету міста Києва можна побачити, що якщо не враховувати монетарну вартість інших прав, доходна частина частини прибутку (доходу) комунальних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до бюджету, значно перевищує доходну частину від дивідендів,

нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна чи комунальна власність.

Визначення галузей, пріоритетних для приватизації, і галузей, що переважно залишаються в держвласності (у державній власності в основному залишаються об'єкти, які забезпечують виконання державою своїх основних функцій і гарантують національну й економічну безпеку). Створення для кожної галузі обмеженого списку об'єктів, що не підлягають приватизації, або підтвердження того, що в галузі немає таких об'єктів, і зняття заборони на приватизацію таких підприємств

- до 30.07.2010 - звернення у КМУ з пропозицією утворити робочу групу із підготовки законопроекту

- до 15.08.2010 - створення для кожної галузі обмеженого списку об'єктів, що не підлягають приватизації, або підтвердження того, що в галузі немає таких об'єктів - список об'єктів, які не підлягають приватизації (об'єкти, які забезпечують виконання державою своїх основних функцій і гарантують національну і економічну безпеку) - Мінвуглепром, Мінпаливенерго, Державне управління справами, Держкомтелерадіо, Мінкультури, Мінпромполітики, Міноборони, Міносвіти, Мінприроди, Мінпраці, Укравтодор, Мінтранс, МНС, Мінфін, Держводгосп, Мінрегіонбуд, Мінжитлокомунгосп, МОЗ, Держспоживстандарт, Мінсім'ямолодь, Держкомлігосп, Укртрансбуд, Укрбуд, Укрмонтажспецбуд, Фонд державного майна, Мінагрополітики, Дніпропетр. облдержадміністрація, ВАТ "Державний ощадний банк", Рада Міністрів АРК, Харківська облдержадміністрація, Київська міськдержадміністрація, НКАУ, МВС, Нац. ком. регулювання зв'язку, СБУ, Державна судова адміністрація, Держкомпідприємництва, Держкоматомрегулювання

- до 30.09.2010 - аналіз робочою групою, із залученням зацікавлених органів управління отриманих пропозицій, їх опрацювання та підготовка законопроекту "Про внесення змін до Закону України "Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації"

- до 30.10.2010 - погодження законопроекту із зацікавленими органами управління

Згідно частини 2 статті 5 Закону України від 4 березня 1992 року N 2163-ХІІ, "приватизації не підлягають об'єкти, що мають загальнодержавне значення, а також казенні підприємства. До об'єктів, що мають загальнодержавне значення, відносяться майнові комплекси підприємств, їх структурних підрозділів, основним видом діяльності яких є виробництво товарів (робіт, послуг), що мають загальнодержавне значення". Казенні підприємства (ст. 76 ГКУ) є одним з двох видів державних унітарних підприємств.

Кабінет Міністрів України видав постанови:

- від 14.04.2004 № 467 "Про затвердження Положення про Єдиний реєстр об'єктів державної власності" (із змінами, внесеними постановою КМУ від 23.02.2004 N142) щодо упорядкування обліку юридичних осіб, проведення інвентаризації державного майна та за їх результатами формування, ведення і надання відомостей до Єдиного реєстру об'єктів державної власності Фондом державного майна України,

- від 30.11.2005 № 1121 "Про затвердження Методики проведення інвентаризації об'єктів державної власності".

З урахуванням вимог вищезазначених постанов доопрацьовано автоматизовану систему "Юридичні особи" та розроблено новий інструктивний лист.

Чинний Закон України від 7 липня 1999 року № 847-ХІV "Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації" якраз і містить обмежений список бюджетних та корпоративних об'єктів, що не підлягають приватизації. Безумовно, крім широкого діапазону точок зору щодо вартості набору корпоративних прав, важливим також може бути весь операційний цикл конвертування грошових коштів, оскільки зміна власника зможе відобразитися на платіжній

консультанти: Бабанін Олександр, Любич Андрій

політиці постачальникам та підрядникам, придбанні виробничих запасів, логістиці та кредитній політиці з покупцями та замовниками. Господарський кодекс України містить посилання щодо зобов'язань державних комерційних та казенних підприємств.

Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 22 жовтня 2010 року скасувало рішення РНБО від 16 травня 2008 року. Частиною 3 скасованого рішення РНБО від 16 травня 2008 року було доручено “Кабінету Міністрів України, Міністерству фінансів України, Державному казначейству України, Фонду державного майна України до виконання у повному обсязі Указу Президента України від 6 березня 2008 року № 200 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 лютого 2008 року "Про забезпечення національних інтересів і національної безпеки у сфері приватизації та концептуальні засади їх реалізації" припинити та не допускати у подальшому здійснення будь-яких заходів щодо приватизації державних пакетів акцій відкритих акціонерних товариств "Дніпроенерго", "Донбасенерго", "Західенерго", "Державна енергогенеруюча компанія "Центренерго", "Феодосійська суднобудівна компанія "Море", "Науково-дослідний інститут електромеханічних приладів", "Турбоатом", "Науково-дослідний і проектно-конструкторський інститут атомного та енергетичного насособудування", "Одеський припортовий завод" та Криворізького гірничо-збагачувального комбінату окислених руд. Дуже схоже на те, що станом на 16 травня 2008 року, РНБО відслідкувало відсутність енергогенеруючих та інших підприємств у додатку 2 до Закону України "Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації" від 7 липня 1999 року № 847-XIV, і включила їх у власний список таких об'єктів. Натомість, такі підприємства, як ДП "Національна енергетична компанія "Укренерго", державне підприємство зовнішньоекономічної діяльності "Укрінтеренерго" та НАК “Нафтогаз України” перебувають у додатку 1, а Національна атомна енергогенеруюча компанія "Енергоатом" та низка ТЕЦ включені до додатку 2 до Закону України від 7 липня 1999 року № 847-XIV.

Для введення в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 22 жовтня 2010 року "Про ситуацію у сфері приватизації державного майна" було видано Указ Президента України від 10 грудня 2010 року № 1118/2010. Рішення Ради РНБО від 22 жовтня 2010 року констатувало невиконання рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 лютого 2008 року “Про забезпечення національних інтересів і національної безпеки у сфері приватизації та концептуальні засади їх реалізації”, введеного в дію Указом Президента України від 6 березня 2008 року № 200. Зокрема, не запроваджено інститут “золотої акції”.

Прийняття змін до земельного законодавства з метою скорочення термінів виготовлення землепорядної документації, проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань приватизації та земельних відносин” (щодо надання органам приватизації усіх повноважень, необхідних для формування земельних ділянок, що підлягають продажу разом з об'єктом приватизації або вносяться до статутних капіталів господарських товариств)

- до 30.06.2010 - внесення законопроекту “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань приватизації та земельних відносин” до КМУ

- до 30.07.2010 - Розгляд законопроекту у КМУ

- до 30.08.2010 - Доопрацювання законопроекту відповідно до зауважень та пропозицій КМУ та повторене подання до КМУ

- до 30.10.2010 - Розгляд законопроекту у КМУ та схвалення законопроекту на Урядовому Комітеті

- до 15.12.2010 - Внесення законопроекту у Верховну Раду

Формування земельних ділянок, що підлягають продажу разом з об'єктом приватизації, або вносяться до статутних капіталів господарських товариств, є досить важливим.

консультанти: Бабанін Олександр, Любич Андрій

Повноваження державних органів приватизації у галузі земельних відносин встановлюються статтею 17¹ Земельного кодексу України, в редакції в редакції Закону України № 309-VI від 03.06.2008 р., яка визначає, що “державні органи приватизації здійснюють продаж земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти, які підлягають приватизації”.

Згідно частини 1 статті 5 Закону України від 4 березня 1992 року № 2163-XII “Про приватизацію державного майна”, до об'єктів державної власності, що підлягають приватизації, належать “земельні ділянки, на яких розташовані об'єкти, які підлягають приватизації”.

Внесення змін до законодавства щодо акціонерних товариств для реалізації невеликих державних пакетів акцій, що не користуються попитом у покупців, шляхом закріплення за мажоритарними акціонерами (з часткою, що дорівнює або перевищує сімдесят п'ять відсотків) обов'язку робити пропозицію міноритарним акціонерам щодо придбання решти акцій або проходити лістинг на біржі, забезпечуючи ліквідність своїх акцій

- до 15.08.2010 - розробка законопроекту щодо внесення змін до законодавства щодо акціонерних товариств для реалізації невеликих державних пакетів акцій, що не користуються попитом у покупців, шляхом закріплення за мажоритарними акціонерами (з часткою, що дорівнює або перевищує сімдесят п'ять відсотків) обов'язку робити пропозицію міноритарним акціонерам щодо придбання решти акцій або проходити лістинг на біржі, забезпечуючи ліквідність своїх акцій

- до 15.09.2010 - Погодження законопроекту з зацікавленими органами виконавчої влади
- до 15.09.2010 - Погодження законопроекту з Мін'юстом
- до 30.09.2010 - Внесення законопроекту до КМУ
- до 15.10.2010 - Розгляд законопроекту у КМУ
- до 15.11.2010 - Схвалення проекту закону КМУ
- до 30.11.2010 - Внесення законопроекту у Верховну Раду

Вимоги ст. 24 Закону України від 17.09.2008 р. № 514-VI “Про акціонерні товариства” щодо обов'язковості для публічних акціонерних товариств проходження лістингу знаходяться у жорсткому конфлікті з означеннями, наданими п. 4.1 рішення ДКЦПФР від 19.12.2006 № 1542, що для акцій другого рівня лістингу встановлює вартість чистих активів емітента складає не менше 50 000 000 грн., ринкову капіталізацію на суму, не меншу 50 000 000 грн., середньомісячну вартість біржових угод не менше 250 000 грн. та річний дохід емітента на суму не менше 50 000 000 грн.” Версія про те, що законодавці мали на увазі обов'язковість включення цінних паперів до позалістингового біржового списку без унесення до біржового реєстру, здається малоімовірною. Швидше за все, законодавці розраховували або на подальше зниження комісією з цінних паперів норм щодо другого рівня лістингу, або ж розраховували, що після запровадження в Україні другого рівня загальнообов'язкового накопичувального державного страхування, багатомільярдна сума буде проінвестована в акції 40-50-ти емітентів, що, станом на кінець 2010-го року, мали лістинг. У будь-якому випадку, станом на кінець 2010-го року, проблемні питання щодо застосування цієї статті залишалися не вирішеними.

Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI “Про акціонерні товариства”, сфера застосування якого поширюється і на діяльність державних акціонерних товариств та державних холдингових компаній, набув чинності через шість місяців з дня його офіційного опублікування, крім пункту, згідно якого акції товариств існують виключно в бездокументарній формі, що набуде чинності через два роки з дня опублікування Закону. Закон було опубліковано в офіційному друкованому виданні - газеті “Урядовий кур'єр” № 202 від 29.10.2008 року. Таким чином, цей Закон набуває чинності з 29.04.2009 року. Через два роки з дня набрання чинності цим Законом втрачають чинність статті 1-49 Закону України “Про господарські товариства” у частині, що стосується акціонерних товариств.

консультанти: Бабанін Олександр, Любич Андрій

Терміни “міноритарний акціонер” та “мажоритарний акціонер” не вживаються в законі України від 17.09.2008 р. № 514-VI “Про акціонерні товариства”. Міністерство фінансів України у П(С)БО 19, затвердженому Наказом Міністерства фінансів України № 163 від 07.07.99 р., визначає, що “частка меншості - частина чистого прибутку (збитку) та чистих активів дочірнього підприємства, яка не належить материнському підприємству (прямо або через інші дочірні підприємства)”. Слово меншість відносно володіння блокуючим пакетом акцій у вигляді до 25% статутного капіталу продовжує вживатися Міністерством фінансів України і в інших випадках. Натомість, термін “міноритарний акціонер” вживається іншими органами влади, зокрема, Президентом України та Національним банком України.

Згідно ч. 11 статті 2 Закону України від 17.09.2008 р. № 514-VI, “обов'язковий викуп акцій - обов'язкове придбання за плату та на вимогу акціонера розміщених товариством акцій”. Викуп акцій є формою розрахунків, альтернативною виплаті дивідендів. До нормативно-правової бази відносяться статті 66-69 Закону України “Про акціонерні товариства” від 17.09.08 р. № 514-VI Розділ XII - Викуп та обов'язковий викуп АТ розміщених ним цінних паперів та рішення ДКЦПФР від 19.09.06 р. № 954 “Положення про придбання, реалізацію та анулювання АТ акцій власного випуску”.

Врегульовуються також викупи акцій власної емісії з наступним даруванням працівникам, викуп акцій власної емісії для анулювання, викуп акцій власної емісії для перепродажу, самовикуп акцій акцій власної емісії у юрособи – нерезидента, самовикуп акцій акцій власної емісії у юрособи - нерезидента через торговця цінними паперами, самовикуп акцій акцій власної емісії у фізособи – резидента, самовикуп акцій власної емісії у фізособи – нерезидента та самовикуп емітентом як складова реорганізації.

Інші регуляторні складові:

- п. 8 ст. 17 Закону України про ЦП і ФР - викуп акцій власної емісії для їх наступного перепродажу або розповсюдження серед працівників не вважають професійною діяльністю з торгівлі ЦП.
- ст. 32 Закону України про госптовариства № 1576-XII від 19.09.91 р. - викуп акцій власної емісії - лише за рахунок сум, що перевищують статутний капітал.
- п. 29 П(С)БО 13 не вимагає на дату балансу змінювати оцінювати інструменти власного капіталу за справедливою вартістю, адже вони - не фінактиви.
- п. 44 П(С)БО 2 “Баланс” - у статті “вилучений капітал” господарські товариства відображають фактичну собівартість акцій власної емісії або часток, викуплених товариством у його учасників”.
Прибуток (збиток) від продажу, випуску або анулювання інструментів власного капіталу емітент відображає збільшенням (зменшенням) додаткового вкладеного капіталу.

Також, частина 1 статті 65 Закону також передбачає у випадку придбання 50 і більше відсотків акцій товариства протягом 20 днів з дати придбання контрольного пакета обов'язкову пропозицію всім акціонерам придбати у них прості акції товариства, крім випадків придбання контрольного пакета акцій у процесі приватизації.

Переважне право акціонерів при додатковій емісії акцій врегульовується статтею 27 зазначеного закону.

З метою забезпечення протягом 2010-2014 років завершення приватизації як широкомасштабного соціально-економічного проекту, розроблення проекту Закону України “Про Державну програму приватизації”

- до 15.07.2010 - Підготовка проекту Закону України “Про Державну програму приватизації”
- до 15.08.2010 - Погодження законопроекту з зацікавленими органами виконавчої влади
- до 15.09.2010 - Внесення законопроекту до КМУ
- до 30.09.2010 - Розгляд законопроекту у КМУ
- до 15.10.2010 - Схвалення проекту закону КМУ

- до 30.10.2010 - Внесення законопроекту у Верховну Раду
- по необхідності - супроводження законопроекту у відповідних комітетах ВРУ

Частиною 2(б) рішення Ради національної безпеки та оборони України від 22 жовтня 2010 року “Про ситуацію у сфері приватизації державного майна” Кабінету Міністрів України запропоновано “розробити, внести на розгляд Верховної Ради України та забезпечити супроводження проекту Закону про Державну програму приватизації, розробленого з додержанням Концептуальних засад забезпечення реалізації національних інтересів у сфері приватизації, затверджених рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 15 лютого 2008 року "Про забезпечення національних інтересів і національної безпеки у сфері приватизації та концептуальні засади їх реалізації".

Державну програму приватизації на 2009-2013 роки (реєстр. N 2330) було прийнято у другому читанні Законом України від 18 лютого 2009 року № 1010-VI. Законопроект знаходиться на доопрацюванні у Комітеті Верховної Ради України з питань економічної політики.

Згідно ч. 3 статті 4 Закону України від 4 березня 1992 року № 2163-XII “Про приватизацію державного майна”, у державній програмі приватизації визначаються “відповідні способи приватизації для різних груп об'єктів”. Версія проекту закону України від 30.09.2010 “Про Державну програму приватизації”, а якому об'єкти приватизації поділяються на групи А, В, Г, Д, Е та Ж, розміщена на веб-сторінці Фонду державного майна України.

Для збільшення прозорості процесу приватизації і зменшення корупції потрібно Прийняття змін до нормативно-правових актів, що забезпечать прозорість процесу приватизації, розроблення проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законів України з питань приватизації"

- до 15.07.2010 - Підготовка проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законів України з питань приватизації"
- до 15.08.2010 - Погодження законопроекту з зацікавленими органами виконавчої влади
- до 15.09.2010 - Внесення законопроекту до КМУ
- до 30.09.2010 - Розгляд законопроекту у КМУ
- до 15.10.2010 - Схвалення проекту закону КМУ
- до 30.10.2010 - Внесення законопроекту у Верховну Раду
- по необхідності - Супроводження законопроекту у відповідних комітетах ВРУ

Об'єкти приватизації визначені статтею 5 Закону України від 4 березня 1992 року № 2163-XII “Про приватизацію державного майна”.

Законодавство України про приватизацію включає також спеціальні закони, зокрема:

- Закон України від 10 липня 1996 року № 290/96-ВР “Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі” (приватизація майна підприємств агропромислового комплексу), з урахуванням статті 25 Земельного кодексу України;
- Закон України від 14 вересня 2000 р. № 1953-III "Про особливості приватизації об'єктів незавершеного будівництва" (приватизація об'єктів незавершеного будівництва – групи Д);
- Закон України від 15 березня 2006 р. № 3528-IV “Про холдингові компанії в Україні” (приватизація холдингових компаній);
- Закон України від 27 липня 1994 року N 132/94-ВР “Про надра” (приватизація підприємств, діяльність яких пов'язана з використанням надр);
- Закон України від 27 лютого 1991 року N 791а-XII “Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи” (приватизація об'єктів, розташованих у цих територіях);

- Закон України від 5 лютого 2004 року N 1457-IV “Про розмежування земель державної та комунальної власності”.

Продаж на фондовій біржі пакетів акцій до 25 відсотків статутного капіталу приватизованих об'єктів

- до 15.07.2010 (15.10.2010*) - Робота з регіональними відділеннями та структурними підрозділами центрального апарату Фонду по наданню пропозицій для включення до Помісячного пооб'єктного плану-графіка виставлення на продаж у 2010 році пакетів акцій господарських товариств та холдингових компаній - Проект Помісячного пооб'єктного плану-графіка виставлення на продаж у 2010 році пакетів акцій господарських товариств та холдингових компаній

- до 20.07.2010 20.10.2010* - Формування помісячного пооб'єктного плану-графіка виставлення на продаж у 2010 році пакетів акцій господарських товариств та холдингових компаній та зтвердження його відповідним наказом Фонду

- Розробити Положення щодо продажу об'єктів за методом зниження ціни

Фондова біржа є опосередкованим учасником Національної депозитарної системи, згідно ст. 1 Закону України “Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні”. Станом на 2010-й рік, ДКЦПФР видала 10 ліцензій організаторів торгівлі цінними паперами, саморегулювувальна організація кожного з яких повинна складатися мінімум з двадцяти ліцензованих торговців цінними паперами.

Діяльність фондових бірж в Україні врегульовується не лише Законом України від 23 лютого 2006 року № 3480-IV “Про цінні папери та фондовий ринок” та рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 19.12.2006 року N 1542 “Про затвердження Положення про функціонування фондових бірж”, а і правилами фондових бірж. Функціонування первинного ринку на кожній з фондових бірж має досить специфічні особливості.

Для підвищення ефективності управління держмайном необхідно:

Чітке законодавче визначення статусу Фонду державного майна України як центрального органу виконавчої влади, прийняття Закону України “Про Фонд державного майна”

- до 30.07.2010 - Розробка проекту закону

- до 15.08.2010 - погодження законопроекту з співвиконавцями

- до 30.08.2010 - Доопрацювання законопроекту відповідно до пропозицій співвиконавців

- до 15.09.2010 - погодження законопроекту з Мін 'юстом

- до 30.09.2010 - Подання законопроекту до КМУ

- до 15.11.2010 - Розгляд та схвалення законопроекту КМУ

- до 15.12.2010 - Внесення законопроекту у Верховну Раду

- за необхідністю - супроводження законопроекту у відповідних комітетах ВРУ

Крім Постанови Верховної Ради України від 7 липня 1992 року № 279/97-ВР, існує значна кількість нормативно-правових актів, що врегульовує діяльність Фонду державного майна України.

Заплановані видатки Державного бюджету України на 2010 рік на фінансування Державним казначейством України Фонду державного майна України становили 161 735,7 тис. грн. (код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету: 3502000), з яких 10 388,9 тис. грн. становили заплановані видатки на проведення приватизації державного майна.

Президент України призначає Голову Фонду державного майна України, згідно частини 14 статті 106 Конституції України, а згідно ч. 24 статті 85 до повноважень Верховної Ради України належить надання згоди на призначення на посади та звільнення з посад Президентом України Голови Фонду державного майна України.

Так, згідно частини 2.1 статті 5 Закону України від 21 вересня 2006 року № 185-V “Про управління об’єктами державної власності”, Кабінет Міністрів України “визначає органи виконавчої влади, які здійснюють функції з управління об’єктами державної власності”. Є низка нормативно-правових актів КМУ про передачу майна в управління різним органам.

До числа таких нормативно-правових актів належить Указ Президента України від 14 травня 2008 року № 436/2008 “Про заходи щодо забезпечення належного функціонування Фонду державного майна України”, який вводив у дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 16 травня 2008 року “Питання Фонду державного майна України”. Пунктом 3 Указу Президента України від 14 травня 2008 року № 436/2008 Фонду державного майна України було доручено разом із Національним банком України опрацювати питання щодо:

- створення скарбниці держави з певних об’єктів державної власності,
- визначення спеціального органу державного управління,
- порядку управління її активами та за результатами, на який покладатиметься формування скарбниці.

**Для захисту прав держави в управлінні держвласністю потрібно:
Оптимізація управління корпоративними правами держави й недопущення розмивання у статутному капіталі господарських товариств частки, що закріплена за державою, до її повної приватизації
Прийняття змін у галузі управління акціонерними товариствами щодо підвищення захисту інтересів держави при здійсненні корпоративного управління шляхом зниження чинного порога для кворуму з 60 до 50 % + 1 акція**

Положення щодо кворуму для правомочних зборів акціонерів у кількості понад 60% оплачених голосуючих акцій було закладене ще у законі України № 1576 “Про господарські товариства”. Закон про акціонерні товариства залишає норму, що передбачає кворум для проведення загальних зборів акціонерів не менш ніж 60%+1 акція.

Верховна Рада України ще 5 жовтня 2006 року ухвалила у першому читанні Постанову № 234-V про внесення змін до Закону України № 1576, зменшивши кворум правомочних зборів акціонерів від більш як 60% до більш як 50% голосів оплачених акцій. Прийняття цієї зміни, за умови відсутності вето Президента України, позбавить права деяких учасників у власному капіталі блокувати скликання зборів акціонерів.

До речі, при розрахунку інвестиційної вартості простих акцій завжди доцільно брати до уваги спеціальну вартість об’єкта оцінки у вигляді контрольної надбавки (п. 28 Національного стандарту № 3) для покупців простих акцій при збільшенні частки у статутному фонді на рівнях 10%, 25%, 40%, 50%, 60%, 75% та 90% від статутного капіталу. Контрольна знижка застосовується для продавців простих акцій при зменшенні частки у статутному фонді на рівнях 90%, 75%, 60%, 50%, 40%, 25% та 10% від статутного капіталу, що відповідає новим рівням корпоративного контролю, згідно бухгалтерського обліку та Закону України № 514-VI від 17 вересня 2008 року “Про акціонерні товариства”.

Акціонерні товариства, що починаючи з 29.04.2009 року, привели свою діяльність у відповідність до норми Закону, повинні керуватись у своїй діяльності Законом України "Про акціонерні товариства" та іншими підзаконними нормативно-правовими актами, що для акціонерних товариств з державною часткою часто видаються у формі наказів ФДМУ. Цими ж актами законодавства регулюються взаємовідносини товариства з акціонерами, інвесторами, органами державної влади та іншими особами.

консультанти: Бабанін Олександр, Любич Андрій

Постійно - участь представника Фонду та уповноважених органів управління у загальних зборах акціонерних товариств - блокування рішень щодо внесення змін до статуту акціонерних товариств, в яких державі належить більше 25% акцій, про додатковий випуск акцій.

- до 15.08.2010 - розробка законопроекту щодо внесення змін до законодавчих актів України з метою підвищення захисту інтересів держави при здійсненні корпоративного управління шляхом зниження чинного порога для кворуму з 60 до 50% + 1 акція
- до 15.09.2010 - погодження законопроекту з зацікавленими органами виконавчої влади
- до 30.09.2010 - Внесення законопроекту до КМУ
- за необхідністю - супроводження законопроекту у відповідних комітетах ВРУ

Рішення про затвердження статуту ухвалюються загальними зборами акціонерів. Згідно ч. 14 статті 13 Закону України від 17 вересня 2008 року № 514-VI “Про акціонерні товариства”, відомості про порядок внесення змін до статуту повинні міститися у статуті акціонерного товариства. Згідно ч. 2.2 статті 33 цього ж закону, внесення змін до статуту товариства є виключною компетенцією загальних зборів. Блокуючі пакети простих акцій можуть бути тривірневі:

- 50% акцій - для блокування рішення простої більшості голосів,
- 40%+1 акція – для блокування загальних зборів акціонерів,
- 25%+1 акція – для блокування рішень, для прийняття яких потрібно 75% голосів.

Згідно ч.2 статті 98 Цивільного Кодексу України, прийнятого від 16 січня 2003 року N 435-IV, “рішення про внесення змін до статуту товариства, відчуження майна товариства на суму, що становить п'ятдесят і більше відсотків майна товариства, та про ліквідацію товариства приймаються більшістю не менш як у 3/4 голосів, якщо інше не встановлено законом”.

Емісія акцій врегульовується статтею 21 Закону України від 17 вересня 2008 року № 514-VI “Про акціонерні товариства”.

Перегляд законодавства з метою недопущення відчуження безпосередньо підприємствами державного сектору економіки майнових об'єктів, що є самостійними об'єктами приватизації

- до 30.08.2010 - Створення робочої групи для перегляду законодавства з метою недопущення відчуження безпосередньо підприємствами державного сектору економіки майнових об'єктів, що є самостійними об'єктами приватизації
- до 30.10.2010 - Провести аналіз законодавства з метою визначення переліку нормативно-правових актів, в які необхідно вносити зміни

Порядок відчуження державного майна встановлений Господарським кодексом України від 16 січня 2003 року N 436-IV:

- другим речення частини п'ятої статті 75,
- частиною четвертою статті 77,
- частинами 5-6 статті 141,
- статті 146 ГКУ.

Забезпечення проведення моніторингу ефективного управління об'єктами державної власності, посилення відповідальності менеджерів за неефективне управління державним майном

- Постійно - відповідно до пункту 3 Порядку здійснення контролю за виконанням функцій з управління об'єктами державної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.06.2010 № 832, проведення моніторингу додержання законності та оцінки ефективності виконання центральними та місцевими органами виконавчої влади, іншими органами, які здійснюють управління об'єктами державної власності, обов'язків, визначених відповідно до законодавства (по завершенню передачі Фонду функцій з управління підприємствами державного сектору економіки, моніторинг здійснюватиме Фонд) - висновки і

консультанти: Бабанін Олександр, Любич Андрій

пропозиції Кабінетові Міністрів України та іншим органам відповідно до Порядку здійснення контролю за виконанням функцій з управління об'єктами державної власності.

Згідно частини 17 статті 5 Закону України від 21 вересня 2006 року № 185-V “Про управління об'єктами державної власності”, Кабінет Міністрів України “встановлює критерії ефективності управління об'єктами державної власності та порядок їх застосування”.

Оцінка ефективності виконання центральними та місцевими органами виконавчої влади, іншими органами які здійснюють управління об'єктами державної власності затверджена п. 3 Постанови Кабінету Міністрів України від 19 червня 2007 р. N 832 “Про затвердження Порядку здійснення контролю за виконанням функцій з управління об'єктами державної власності та критеріїв визначення ефективності управління об'єктами державної власності”, яка відповідальним за проведення моніторингу призначила Міністерство економіки України (*після адміністративної реформи 2010 року - Міністерство економічного розвитку і торгівлі України*). Інформацію до Міністерства економіки подають суб'єкти управління, ФДМУ, Держкомстат, Державний департамент з питань банкрутства та Міністерство фінансів України (щодо фінансових планів).

Затверджений порядок містить критерії визначення ефективності управління об'єктами державної власності, з посиланням на Закон України від 21 вересня 2006 року N 185-V "Про управління об'єктами державної власності". Управління об'єктами державної власності вважається позитивним, якщо понад 75 відсотків суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління суб'єкта управління, за звітний період виконали встановлені для них показники, задовільним - від 50 до 75 та негативним - до 50 відсотків.

Досить цікавим є питання, яким чином встановлюються заплановані показники у фінансових планах. Згідно Господарського кодексу України, Форма та методичні рекомендації по розробці фінансового плану затверджуються центральним органом виконавчої влади з питань економіки.

Наприклад, для державних комерційних підприємств, як однієї з форм державних унітарних підприємств, статтею 75 ГКУ встановлюється, що фінансовий план підлягає затвердженню до 1 вересня року, що передує плановому, або Кабінетом Міністрів України, або органами, до сфери управління яких вони входять. А самі “органи, до сфери управління яких входять державні комерційні підприємства, надають центральному органу виконавчої влади з питань економіки до 1 серпня року, що передує планованому, зведені показники фінансових планів та фінансові плани у розрізі окремих державних комерційних підприємств, які входять до сфери їх управління”.

Додаток 1 до закону України від 7 липня 1999 року № 847-XIV “Про перелік об’єктів права державної власності, що не підлягають приватизації” - перелік об’єктів права державної власності, що не підлягають приватизації

Орган управління	Область	Кількість об’єктів
Мінвуглепром (після адміністративної реформи 2010 року - Міністерство енергетики та вугільної промисловості України – КВКВ 110)	Донецька область	19
	Харківська область	1
	Київ	1
Міненерго (після адміністративної реформи - Міністерство енергетики та вугільної промисловості України – КВКВ 110)	Автономна Республіка Крим	3
	Дніпропетровська область	5
	Донецька область	2
	Запорізька область	1
	Івано-Франківська область	1
	Київська область	4
	Луганська область	1
	Львівська область	2
	Полтавська область	3
	Харківська область	4
	Київ	16
МЗЕЗторг (існувало по січень 2001 року, стало основою для теперішнього Міністерства економічного розвитку і торгівлі України – КВКВ 120)	Київ	2
Мінекономіки (після адміністративної реформи 2010 року - Міністерство економічного розвитку і торгівлі України – КВКВ 120)	Київ	2
Кабінет Міністрів України	Київ	2
Держкомінформ (з 2011 року – Державний комітет телебачення і радіомовлення України – КВКВ 170)	Автономна Республіка Крим	1
	Вінницька область	1
	Волинська область	1
	Дніпропетровська область	1
	Донецька область	1
	Житомирська область	1
	Закарпатська область	1
	Запорізька область	1
	Івано-Франківська область	1
	Кіровоградська область	1
	Київська область	1
	Луганська область	1
	Львівська область	1
	Миколаївська область	2
	Одеська область	1
	Полтавська область	1
	Рівненська область	1

	Сумська область	1
	Тернопільська область	1
	Харківська область	1
	Херсонська область	1
	Хмельницька область	1
	Черкаська область	1
	Чернівецька область	1
	Чернігівська область	1
	Київ	15
Міністерство культури (КВКВ – 180 та 181)	Львівська область	1
	Одеська область	1
	Харківська область	1
	Київ	6
Міністерство промислової політики (після адміністративної реформи 2010 року - Державне агентство України з управління державними корпоративними правами та майном – КВКВ 260)	Автономна Республіка Крим	6
	Вінницька область	1
	Дніпропетровська область	11
	Донецька область	4
	Житомирська область	1
	Запорізька область	5
	Київська область	2
	Луганська область	6
	Львівська область	2
	Миколаївська область	8
	Одеська область	3
	Сумська область	2
	Харківська область	24
	Херсонська область	1
	Черкаська область	2
	Київ	23
	Севастополь	3
Міністерство оборони (КВКВ – 210 та 211)	Львівська область	2
	Київ	1
Міністерство освіти (після адміністративної реформи 2010 року - Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України - КВКВ – 220 та 221)	Донецька область	1
	Луганська область	2
	Львівська область	1
	Одеська область	1
	Київ	1
Мінекобезпеки (після адміністративної реформи 2010 року - Міністерство екології та природних ресурсів України - КВКВ – 240)	Автономна Республіка Крим	1
	Дніпропетровська область	1
	Донецька область	1
	Луганська область	1

	Одеська область	2
	Харківська область	1
	Черкаська область	1
	Київ	5
Мінагропром (після адміністративної реформи 2010 року - Міністерство аграрної політики та продовольства України – КВКВ 280)	Автономна Республіка Крим	39
	Держплемптахозавод ім. Фрунзе	1
	Вінницька область	23
	Волинська область	7
	Дніпропетровська область	17
	Донецька область	20
	Житомирська область	9
	Закарпатська область	11
	Запорізька область	14
	Івано-Франківська область	15
	Київська область	18
	Кіровоградська область	14
	Луганська область	13
	Львівська область	25
	Миколаївська область	21
	Одеська область	30
	Полтавська область	27
	Рівненська область	9
	Сумська область	20
	Тернопільська область	20
	Харківська область	26
	Херсонська область	20
	Хмельницька область	14
	Черкаська область	17
	Чернівецька область	11
	Чернігівська область	17
	Київ	24
	Севастополь	5
Міністерство праці та соціальної політики (після адміністративної реформи 2010 року - Міністерство соціальної політики України – КВКВ 250 та 251)	Автономна Республіка Крим	2
	Вінницька область	1
	Дніпропетровська область	1
	Донецька область	1
	Житомирська область	1
	Луганська область	1
	Львівська область	2
	Миколаївська область	1
	Одеська область	2
	Полтавська область	2
	Тернопільська область	1

	Харківська область	3
	Хмельницька область	1
	Київ	10
Міністерство транспорту (після адміністративної реформи 2010 року - Міністерство інфраструктури України – КВКВ 310 та 312)	Автономна Республіка Крим	8
	Вінницька область	3
	Волинська область	4
	Дніпропетровська область	3
	Донецька область	4
	Житомирська область	4
	Закарпатська область	4
	Запорізька область	4
	Івано-Франківська область	3
	Київська область	4
	Кіровоградська область	3
	Луганська область	3
	Львівська область	3
	Миколаївська область	7
	Одеська область	18
	Полтавська область	3
	Рівненська область	3
	Сумська область	3
	Тернопільська область	4
	Харківська область	2
	Херсонська область	5
	Хмельницька область	3
	Черкаська область	3
	Чернівецька область	3
	Чернігівська область	3
	м. Київ	22
	Севастополь	2
Майнові комплекси підприємств залізничного транспорту з їх інфраструктурою по території України		61
Міністерство з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи – після адміністративної реформи 2010 року - КВКВ 320	Дніпропетровська область	1
	Донецька область	1
	Львівська область	1
	Одеська область	1
	Харківська область	1
Держкомнауки (після адміністративної реформи 2010 року - Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України – КВКВ 220 та 221)	Автономна Республіка Крим	1
	Вінницька область	1

консультанти: Бабанін Олександр, Любич Андрій

	Донецька область	1
	Житомирська область	1
	Запорізька область	1
	Івано-Франківська область	1
	Кіровоградська область	1
	Луганська область	1
	Львівська область	1
	Миколаївська область	1
	Одеська область	1
	Полтавська область	1
	Рівненська область	1
	Харківська область	1
	Херсонська область	1
	Хмельницька область	1
	Черкаська область	1
	Чернівецька область	1
	Чернігівська область	1
	м. Київ	7
Міністерство фінансів України (після адміністративної реформи 2010 року - КВКВ 350 та 351)	Автономна Республіка Крим	1
	Дніпропетровська область	1
	Донецька область	1
	Львівська область	1
	Одеська область	1
	Рівненська область	1
	Харківська область	1
	м. Київ	4
Комітет водного господарства (після адміністративної реформи 2010 року - Державне агентство водних ресурсів України)	Автономна Республіка Крим	1
	Вінницька область	2
	Волинська область	1
	Дніпропетровська область	7
	Донецька область	4
	Житомирська область	1
	Закарпатська область	1
	Запорізька область	5
	Івано-Франківська область	1
	Київська область	6
	Кіровоградська область	2
	Луганська область	1
	Львівська область	3
	Миколаївська область	3
	Одеська область	13
	Полтавська область	1
	Рівненська область	1
	Сумська область	1
	Тернопільська область	1

консультанти: Бабанін Олександр, Любич Андрій

	Харківська область	1
	Херсонська область	6
	Хмельницька область	2
	Черкаська область	1
	Чернівецька область	3
	Чернігівська область	2
	Київ	5
Комітет з питань геології та використання надр (функції передано Міністерству екології та природних ресурсів України)		
	Київ	4
Державний комітет будівництва, архітектури та житлової політики (після адміністративної реформи 2010 року - Державна архітектурно-будівельна інспекція України)	Автономна Республіка Крим	2
	Дніпропетровська область	1
	Запорізька область	2
	Івано-Франківська область	1
	Луганська область	2
	Львівська область	2
	Одеська область	1
	Харківська область	4
	Київ	20
Комітет медичної та мікробіологічної промисловості (швидше за все знаходиться у підпорядкуванні Міністерства охорони здоров'я України – КВКВ 230 та 231)	Львівська область	1
	Одеська область	1
	Харківська область	3
Держспоживзахист (після адміністративної реформи 2010 року - Державна служба технічного регулювання України)	Вінницька область	1
	Волинська область	1
	Дніпропетровська область	1
	Донецька область	1
	Житомирська область	1
	Закарпатська область	1
	Запорізька область	1
	Івано-Франківська область	1
	Кіровоградська область	1
	Львівська область	1
	Миколаївська область	1
	Одеська область	1
	Полтавська область	1
	Рівненська область	1
	Сумська область	1
	Тернопільська область	1
	Харківська область	1
	Херсонська область	1

консультанти: Бабанін Олександр, Любич Андрій

	Хмельницька область	1
	Черкаська область	1
	Чернівецька область	1
	Чернігівська область	1
	Київ	1
	Севастополь	1
Комітет з питань стандартизації, метрології та сертифікації (після адміністративної реформи 2010 року - Державна служба технічного регулювання України)	Вінницька область	1
	Донецька область	1
	Львівська область	1
	Харківська область	2
	Київ	2
Держкомспорт (після адміністративної реформи 2010 року - Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України – КВКВ 220 та 221)	Івано-Франківська область	1
	Харківська область	1
	Київ	10
Держкомзв'язок (після адміністративної реформи 2010 року - Міністерство інфраструктури України – КВКВ 310 та 312)	Львівська область	1
	Одеська область	3
	Харківська область	1
	Київ	5
Держкомлісгосп (після адміністративної реформи 2010 року - Державний комітет лісового господарства України – КВКВ 190)	Автономна Республіка Крим	2
	Вінницька область	2
	Волинська область	1
	Дніпропетровська область	1
	Донецька область	2
	Житомирська область	2
	Закарпатська область	2
	Запорізька область	1
	Івано-Франківська область	2
	Київська область	4
	Кіровоградська область	1
	Луганська область	2
	Львівська область	2
	Миколаївська область	1
	Одеська область	1
	Полтавська область	1
	Рівненська область	1
	Сумська область	2
	Тернопільська область	1
	Харківська область	5
	Херсонська область	3

	Хмельницька область	1
	Черкаська область	1
	Чернівецька область	1
	Чернігівська область	3
	Київ	4
	Севастополь	1
Держкомрибгосп (після адміністративної реформи 2010 року - Державне агентство рибного господарства України)	Автономна Республіка Крим	2
	Волинська область	1
	Донецька область	1
	Запорізька область	2
	Київська область	1
	Миколаївська область	1
	Одеська область	1
	Полтавська область	2
	Харківська область	1
	Херсонська область	2
	Черкаська область	1
	Київ	4
	Севастополь	5
Державний центр страхового фонду документації України	Харківська область	2
Українська державна корпорація по транспортному будівництву "Укртрансбуд"	Київ	2
Українська державна корпорація промисловості будівельних матеріалів "Укрбудматеріали"	Автономна Республіка Крим	1
	Вінницька область	1
	Дніпропетровська область	1
	Донецька область	6
	Житомирська область	2
	Запорізька область	1
	Івано-Франківська область	1
	Луганська область	2
	Одеська область	1
	Тернопільська область	1
	Харківська область	2
	Хмельницька область	2
	Київ	3
Державне акціонерне товариство "Будівельна компанія "Укрбуд"	Дніпропетровська область	1
	Донецька область	3
	Львівська область	1
	Одеська область	1
	Київ	1
Українська державна корпорація по виконанню монтажних і спеціальних будівельних робіт "Укрмонтажспецбуд"	Київ	1
Укрфітотерапія	Автономна Республіка Крим	1

консультанти: Бабанін Олександр, Любич Андрій

	Закарпатська область	1
	Львівська область	1
	Полтавська область	1
	Сумська область	1
	Тернопільська область	2
	Хмельницька	4
	Чернігівська область	1
Держкомсім'ямолодь (після адміністративної реформи 2010 року - Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України)	Автономна Республіка Крим	1
Фонд державного майна України	Харківська область	1
	Київ	1
	Миколаївська область	1
Мінпаливенерго (після адміністративної реформи 2010 року - Міністерство енергетики та вугільної промисловості України – КВКВ 110)	Львівська область	1
	Луганська область	2
	Кіровоградська область	1
Мінагрополітики (Міністерство аграрної політики та продовольства України – КВКВ 280)	Закарпатська область	2
	Одеська область	1
	Київ	1
Дніпропетровська облдержадміністрація (КВКВ 774)	Дніпропетровська область	3

Додаток 2 до Закону України від 7 липня 1999 року № 847-XIV “Про перелік об’єктів права державної власності, що не підлягають приватизації” - перелік об’єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, але можуть бути корпоративізовані.

Орган управління	Область	Кількість об’єктів
Мінвуглепром (після адміністративної реформи - Міністерство енергетики та вугільної промисловості України – КВКВ 130)	Волинська область	2
	Дніпропетровська область	1
	Донецька область	2
	Житомирська область	2
	Луганська область	1
	Рівненська область	1
	Сумська область	1
	Хмельницька	1
	Чернігівська	1
	Київ	3
Міненерго (після адміністративної реформи - Міністерство енергетики та вугільної промисловості України – КВКВ 130)	Автономна Республіка Крим	3
	Вінницька область	1
	Дніпропетровська область	4
	Донецька область	1
	Запорізька область	2
	Київська область	3
	Кіровоградська область	2
	Луганська область	2
	Львівська область	1
	Миколаївська область	1
	Одеська область	2
	Полтавська область	1
	Рівненська область	1
	Сумська область	1
	Харківська область	2
	Херсонська область	2
	Черкаська область	1
	Чернівецька область	2
	Київ	8
Севастополь	1	
МЗЕЗторг (існувало по січень 2001 року, стало основою для теперішнього Міністерства економічного розвитку і торгівлі України – КВКВ 120)	Київ	1
Мінпромполітики (після адміністративної реформи - Державне агентство України з управління державними корпоративними правами та майном – КВКВ 260)	Автономна Республіка Крим	3
	Дніпропетровська область	13
	Донецька область	16
	Житомирська область	1

	Закарпатська область	1
	Запорізька область	6
	Івано-Франківська область	1
	Київська область	1
	Кіровоградська область	1
	Луганська область	2
	Львівська область	8
	Миколаївська область	1
	Одеська область	4
	Полтавська область	1
	Сумська область	2
	Харківська область	13
	Хмельницька область	2
	Черкаська область	4
	Чернігівська область	2
	Київ	27
Міносвіти (після адміністративної реформи 2010 р. - Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України – КВКВ 220 та 221)	Київ	1
Мінтранс (після адміністративної реформи 2010 р. - Міністерство інфраструктури України – КВКВ 310)	Автономна Республіка Крим	1
	Донецька область	2
	Київська область	1
	Львівська область	1
	Одеська область	5
	Харківська область	1
Майнові комплекси підприємств залізничного транспорту з їх інфраструктурою на території України		48
Мінкультури (КВКВ 180)	Київ	2
	Київська область	1
Комітет з питань стандартизації, метрології та сертифікації (після адміністративної реформи 2010 р. - Державна служба технічного регулювання України)	Київ	1
Держкомтуризму (реорганізовано в Державну службу туризму та курортів)	Автономна Республіка Крим	1
	Київ	1
Укрбудматеріали	Дніпропетровська область	1
	Одеська область	1
Українська державна корпорація “Укрмонтажспецбуд”	Дніпропетровська область	1
Українська асоціація підприємств і організацій цементної промисловості “Укрцемент”	Харківська область	1
Державний центр страхового фонду документації України	Харківська область	1
Ощадний банк	Київ	1

Мінпроменергетики Автономної Республіки Крим		1
Державний комітет інформаційної політики, телебачення та радіомовлення (КВКВ 170)	Автономна Республіка Крим	2
	Волинська область	1
	Дніпропетровська область	3
	Донецька область	1
	Закарпатська область	1
	Кіровоградська область	1
	Луганська область	1
	Львівська область	5
	Одеська область	1
	Полтавська область	1
	Сумська область	1
	Харківська область	4
	Херсонська	1
	Хмельницька	1
	Чернівецька	1
	Київ	6
Держкомзв'язок (реорганізовано в Державну адміністрацію зв'язку Міністерства транспорту та зв'язку України)	Київ	1

Додаток 3 до моніторингу виконання плану-графіку першого етапу реформи приватизації і управління державною власністю, передбаченого у розділі “поліпшення бізнес-клімату й залучення інвестицій” Програми економічних реформ Президента України .

Закони та нормативно-правові акти

- Закон України від 21 вересня 2006 року N 185-V "Про управління об'єктами державної власності".
- Закон України від 7 липня 1999 року № 847-XIV “Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації”.
- Господарський кодекс України, прийнятий Законом України від 16 січня 2003 року N 436-IV.
- Цивільний Кодекс України, прийнятий Законом України від 16 січня 2003 року N 435-IV.
- Закон України від 10 квітня 1992 року № 2269-XII “Про оренду державного та комунального майна”.
- Закон України від 16 липня 1999 року № 997-XIV “Про концесії”.
- Закон України "Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні".
- Закон України від 04 березня 1992 року № 2163-XII “Про приватизацію державного майна”.
- Закон України від 6 березня 1992 року № 2171-XII “Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію).
- Закон України від 17 вересня 2008 року № 514-VI “Про акціонерні товариства”.
- Закон України від 19 вересня 1991 року № 1576-XII “Про господарські товариства”.
- Закон України від 1 липня 1993 року № 3356-XII “Про колективні договори і угоди”.
- Закон України від 18.03.2004 року № 1621-IV "Про державні цільові програми".

Укази Президента України

- Указ Президента України 15 червня 1993 року № 210/93 “Про корпоратизацію підприємств”.
- Указ Президента України від 6 березня 2008 року № 200 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 лютого 2008 року "Про забезпечення національних інтересів і національної безпеки у сфері приватизації та концептуальні засади їх реалізації”.
- Указ Президента України від 14 травня 2008 року № 436/2008 “Про заходи щодо забезпечення належного функціонування Фонду державного майна України”.
- Указ Президента України від 16 травня 2008 року № 449/2008 “Про рішення РНБО від 16 травня 2008 року “Питання Фонду державного майна України” (Указ втратив чинність на підставі Указу Президента N 1118/2010 від 10.12.2010).
- Указ Президента України від 10 грудня 2010 року № 1118/2010 “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 22 жовтня 2010 року "Про ситуацію у сфері приватизації державного майна”.

Нормативно-правові акти центральних органів виконавчої влади

- Постанова Кабінету Міністрів України від 19 червня 2007 р. № 832 “Про затвердження Порядку здійснення контролю за виконанням функцій з управління об'єктами державної власності та критеріїв визначення ефективності управління об'єктами державної власності”.
- Постанова КМУ від 31.01.2007 р. № 106 "Про порядок розроблення та виконання державних цільових програм”.
- Постанова Кабінету Міністрів України від 14.04.2004 № 467 "Про затвердження Положення про Єдиний реєстр об'єктів державної власності" (із змінами, внесеними постановою КМУ від 23.02.2004 N142).
- Постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2005 № 1121 "Про затвердження Методики проведення інвентаризації об'єктів державної власності”.
- Постанова Кабінету Міністрів України від 16.06.1998 р. № 914 “Про Типовий статут казенного підприємства”.
- Постанова Кабінету Міністрів України від 30.06.1998 р. № 987 “Про перетворення державних підприємств у казенні”.

консультанти: Бабанін Олександр, Любич Андрій

- Постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.1998 р. № 1129 “Про деякі питання управління казенним підприємством”.
- Декрет Кабінету Міністрів України від 31 грудня 1992 року N 24-92 “Про впорядкування діяльності суб’єктів підприємницької діяльності, створених за участю державних підприємств”.
- Декрет Кабінету Міністрів України від 31 грудня 1992 року N 26-92 “Про перелік майнових комплексів державних підприємств, організацій, їх структурних підрозділів основного виробництва, приватизація або передача в оренду яких не допускається”.
- Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 “Виплати працівникам”, затверджене Наказом Міністерства фінансів України № 601 від 28 жовтня 2003 року.
- Тимчасове положення про Фонд державного майна України, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 7 липня 1992 року № 279/97-ВР.
- наказ Міністерства економіки України від 31.07.2007 р. № 250 "Про затвердження порядку обліку державних цільових програм".
- План рахунків бухгалтерського обліку виконання державного та місцевих бюджетів, затверджений наказом Державного казначейства України від 28.11.2000 р.

Коди бюджетних платежів, згідно Наказу Мінфіну від 27.12.01 р. № 604:

21000000	Доходи від власності та підприємницької діяльності
21010000	Частина прибутку (доходу) господарських організацій, що вилучається до бюджету, та дивіденди, нараховані на акції (частки, паї) господарських товариств, які є у державній власності
21010100	Частина прибутку (доходу) господарських організацій (державних, казенних підприємств та їх об’єднань), що вилучається до бюджету
21010200	Частина прибутку (доходу) господарських організацій (у статутних фондах яких є державна частка), що вилучається до бюджету
21010300	Частина прибутку (доходу) господарських організацій (які належать до комунальної власності, або у статутних фондах яких є частка комунальної власності), що вилучається до бюджету
21010400	Надходження коштів від ДП "НАЕК "Енергоатом" відповідно до статті 7 Закону України "Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки"
21010500	Дивіденди (доход), нараховані на акції (частки, паї) господарських товариств, які є у державній власності
21010600	Дивіденди, одержані від акцій, що належать державі в акціонерних товариствах, створених у процесі приватизації та корпоратизації підприємств державної власності
21010700	Дивіденди (доход), нараховані на акції (частки, паї) господарських товариств, які є у власності державних підприємств паливно-енергетичного комплексу
21010800	Дивіденди, нараховані на акції (частки, паї) господарських товариств, що є у власності відповідної територіальної громади
25000000	Власні надходження бюджетних установ
25010000	Плата за послуги, що надаються бюджетними установами
25010100	Плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з функціональними повноваженнями
25010200	Кошти, що отримуються бюджетними установами від господарської та/або виробничої діяльності
25010300	Плата за оренду майна бюджетних установ
25010400	Кошти, що отримуються бюджетними установами від реалізації майна
25020000	Інші джерела власних надходжень бюджетних установ

консультанти: Бабанін Олександр, Любич Андрій

25020100	Благодійні внески, гранти та дарунки, отримані бюджетними установами
25020200	Надходження, що отримуються бюджетними установами на виконання окремих доручень та інвестиційних проектів

Коди бюджетних платежів, згідно Наказу Мінфіну від 27.12.01 р. № 604:

204000	<i>Надходження від приватизації державного майна</i>
500000	<i>Фінансування за рахунок надходжень від приватизації</i>
501000	Надходження від приватизації державного майна (крім об'єктів, для яких передбачено окремий розподіл коштів відповідно до Державної програми приватизації) та інших надходжень, безпосередньо, пов'язаних з процесом приватизації та кредитування підприємств
502000	Надходження від приватизації об'єктів незавершеного будівництва, що споруджувались відповідно до Чорнобильської будівельної програми
503000	Надходження від приватизації, отримані від продажу акцій відкритих акціонерних товариств за переліком, визначеним Кабінетом Міністрів України, для ліквідації наслідків аварії на очисних спорудах міста Харкова
504000	Надходження від приватизації підприємств, що належать до сфери управління Міністерства оборони України
505000	Понадпланові надходження від приватизації державного майна з урахуванням можливого заміщення інших джерел фінансування державного бюджету

Усі права захищені © ГО "Фундація "Відкрите суспільство"
 04070 Київ, вул. Братська 6, оф 402
 тел/факс (044) 223-92-54
 E-mail: info@osf.kiev.ua